



# పూజ్య గురుదేవులు



జ్ఞానప్రపూర్ణ

**శ్రీ దేవిశెట్టి చలపతిరావు గారు B.Sc., (Ag)**

వ్యవస్థాపకులు : ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం, చిలకలూరిపేట

Contact : (Mobile) 80085 39770 / (Land Line) 08647 254716

Email : [care@srichalapathirao.com](mailto:care@srichalapathirao.com)

Visit [www.srichalapathirao.com](http://www.srichalapathirao.com) to listen Pravachanas

భాగవతం, ఉపనిషత్తులు, ప్రకరణ గ్రంథాలన్నింటిపై పాటలను  
రచించటంతోబాటు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం కార్యక్రమాల రూపకల్పనలోను,  
నిర్వహణలోను శిష్యులకు మార్గదర్శకులై ముందుండి నడిపిస్తున్నవారు



గురుపత్ని  
శ్రీమతి దేవిరెట్టి మాధవి గారు

# శ్రీ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రం

శంకరాచార్య కృతం



వ్యాఖ్యాత :

“అభినవ వ్యాస”, “జ్ఞాన ప్రపూర్ణ”

శ్రీ దేవిరెట్టి చలపతిరావు, B.Sc., (Ag.)

వ్యవస్థాపకులు :

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం, చిలకలూరిపేట

ఈ గ్రంథ ముద్రణలో ఎంతగానో సహకరించిన  
లక్ష్మీగ్రాఫిక్స్ ఎ.చలపతిరావు గారికి  
మా కృతజ్ఞతాభినందనలు. - వ్యాఖ్యాత

ప్రతులకు :

శ్రీ డి. చలపతిరావు

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం,

డోర్ నెం. 23-141, సాలిపేట

చిలకలూరిపేట - 522 616

గుంటూరు జిల్లా

ఫోన్ : 08647 - 254716

సెల్ : 8008539770

## మధురానుభూతి



డా॥ వి. జయలక్ష్మి, M.Tech., Ph.D

ప్రొఫెసర్, MIC కాలేజ్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ,

కంచీకచర్ల

ఓం శ్రీ గురుభ్యోన్నమః:

బ్రహ్మజ్ఞానులు, నిరాడంబరులు, నిగర్వి, శిష్యుల ఆధ్యాత్మికోన్నతికి నిరంతరం పాటుబడుతున్న మా గురుదేవులతో పరిచయం కలగటం నా జీవితంలో ఒక మరపురాని మధురానుభూతిగా భావిస్తున్నాను.

నా 20 సంవత్సరాల వయస్సులో నేను విద్యార్థినిగా ఉన్నప్పుడే గురుదేవుల దర్శనభాగ్యం లభించి భగవద్గీత, భజగోవిందం, తత్త్వబోధ, ఈశావాస్యోపనిషత్తు మొదలైన గ్రంథాలపై గురుదేవుల అనర్గళ ప్రవచనాలను శ్రవణం చేయగలగటం నా పూర్వ జన్మ సుకృతమే. ఎంతో క్లిష్టమైన ఆధ్యాత్మిక విషయాలను నిత్య జీవితంలో ఆచరణకు ఉపయోగపడే విధంగా, అద్భుతమైన ఉపమానాలతో, అరటిపండు వలిచి చేతిలో పెట్టినట్లుగా గురుదేవులు చేసిన బోధలు ఇప్పటికీ నా చెవులలో ప్రతిధ్వనిస్తూనే ఉన్నాయి. గురుదేవులు చేస్తున్న ఈ ఆధ్యాత్మిక సేవ యజ్ఞంలో నేను ఒక సమిధను కాగలగటం, గురుదేవులకు “అభినవ వ్యాస” బిరుదు ప్రదానంలో నేనూ పాలుపంచుకోగలగటం నా అదృష్టం. నా జీవితములో ఇది ఒక మరిచిపోలేని మధురానుభూతి.

- వి. జయలక్ష్మి

మానవ జీవిత పరమ లక్ష్యమైన మోక్షాన్ని అందుకొనుటకు అవసరమైన జ్ఞానాన్ని ఒక చిన్న సోత్రంలో అందించటానికి ఆచార్య శంకరులు చేపట్టిన చిత్రణా విధానం అపూర్వం, అనుపమానం, అనన్య సామాన్యం, అద్వితీయం. తత్వశాస్త్రపు లోతులను మధించి, శోధించి, అద్వైత సిద్ధాంతాన్ని ఎంతో పకడ్డందీగా బుద్ధికి అందించిన ఈ చిన్న సోత్రానికే ఎంతో విపులంగా, వివరణాత్మకంగా, చిన్న చిన్న ఉపమానాలతో, లోతైన ఆధ్యాత్మిక రహస్యాలతో, విభిన్న సిద్ధాంతాలను ఉటంకిస్తూ, అందరికీ బోధ పడే విధంగా సరళమైన వాడుక భాషలో అద్భుతమైన వ్యాఖ్యను అందించారు -

ప్రముఖ వేదాంత ఉపన్యాసకులు,

మహా భారత పరిశోధకులు,

శతాధిక ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానయజ్ఞ కర్తలు,

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం వ్యవస్థాపకులు,

“అభినవ వ్యాస” - “జ్ఞాన ప్రపూర్ణ”

శ్రీ దేవీశెట్టి చలపతిరావు గారు

జగద్గురు

శ్రీ శంకర భగవత్పాదుల వారి

శ్రీ దక్షిణామూర్తి సోత్రం



వ్యాఖ్యాత :

“అభినవ వ్యాస”, “జ్ఞాన ప్రపూర్ణ”

శ్రీ దేవీశెట్టి చలపతిరావు, B.Sc., (Ag.)

వ్యవస్థాపకులు

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానపీఠం, చిలకలూరిపేట





# శ్రీ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రం

తొలిపలుకు

శ్రీ శంకరాచార్యుల వారు రచించిన అనేక గ్రంథాలలో ఈ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రం చాలా చిన్నది. అయినప్పటికీ ద్వైత సిద్ధాంతాన్ని బోధించే ఆచార్యుల యొక్క వాదాలను ఖండిస్తూ అద్వైత సిద్ధాంతాన్ని అద్వితీయంగా అందించిన గ్రంథం ఇది. తత్త్వశాస్త్రపు లోతులను మధించి, శోధించి అద్వైత స్థితిని సిద్ధాంత రూపంలో ఎంతో పకడ్బందీగా బుద్ధికి అందించడంలో ఆచార్య శంకరులు చేపట్టిన చిత్రణా విధానం అనన్య సామాన్యం, అపూర్వం, అనుపమానం, అద్వితీయం. అతి తక్కువ పదాలతో భావాన్ని, భావాతీత స్థితిని సూచిస్తూ, ప్రతి పదమూ, ప్రతి పాదమూ లోతైన అర్థాలతోనూ, సూచనల తోనూ నిండియున్నది. కనుకనే దీనిని అర్థం చేసుకోవాలంటే సాధకులలో గొప్ప అర్హత ఉండాలి. సాధన ప్రథమ దశలో ఉన్నవారికి ఈ గ్రంథం అంతగా ఉపయోగపడదు. భగవద్గీతను, ఉపనిషత్తులను, వేదాంత శాస్త్రాలను అధ్యయనంచేసి, నిత్యము మననశీలురై, ధ్యానానుకూలమైన మనస్సుగల సాధకులే దీనివల్ల ప్రయోజనం పొందగలరు. బుద్ధితో అర్థంచేసుకొని ఆనందించాలనుకునే వారికి ఇందులో చెప్పబడ్డ సత్యం సముద్ర గర్భంలో ఆణిముత్యాల వలె అందీ అందకుండా మిగిలిపోతుంది. అలాకాక తత్వ జిజ్ఞాసతో, సత్యాన్ని అన్వేషించాలనే తీవ్ర తపనతో, శ్రద్ధతో, దీక్షతో ప్రయత్నించే వారికి గొప్ప ప్రయోజనం కలుగుతుంది.

ఇంతకూ ఇందులోని ముఖ్య విషయం ఏమిటి?

“బ్రహ్మసత్యం జగన్నిధ్య జీవోబ్రహ్మైవనాపరః” -

బ్రహ్మము మాత్రమే సత్యమని, మార్పులతో కూడుకున్న ఈ జగత్తంతా

మిథ్య అని; జీవుడు బ్రహ్మము తప్ప వేరేమీ కాదని చెప్పే ఉపనిషత్తుల సూక్తిని అర్థం చేసుకోలేని వారికి అర్థం అయ్యేటట్లు చెప్పటమే ఇందులోని ముఖ్య విషయం. ఇందుకోసం ఆచార్య శంకరులు వారి అసాధారణ మేధాశక్తితో తత్వ సారాన్నంతటినీ 10 శ్లోకాలలో అందించారు. ఈ 10 శ్లోకాలలోనూ మకుటం లాగా చివరి పదాలలో “తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయేనమ ఇదం శ్రీ దక్షిణామూర్తయే” అని ఉంటుంది. ఎందుకీ గురు ఉపాసన? శ్రద్ధా భక్తులతో, తీవ్రమైన సత్యాన్వేషణ బుద్ధితో గురువులను సేవించే మోక్షార్థులకు ఈ జ్ఞానం తప్పక సిద్ధిస్తుంది అని తెలియజేయడానికే. అర్హత గలిగిన సాధకులకు గురువే ఇష్టదైవమై అభీష్టసిద్ధిని ప్రసాదించ గలడు. ఇదే విషయాన్ని శ్వేతాశ్వతర ఉపనిషత్తు తెలియజేస్తుంది.

శ్లో || యస్యదేవేపరాభక్తి: యథాదేవతథాగురౌ |

తస్యై కథితాహ్యర్థా: ప్రకాశంతే మహాత్మన: || (6-23)

“ఇష్టదైవం లాగా గురువుని ఆరాధించగలవారికి మాత్రమే ఈ శాస్త్ర ప్రవచనాలు స్పష్టంగా అర్థం కాగలవు. అందుకే ఈ సోత్తంలో ఆచార్య శంకరులు శ్రీ దక్షిణామూర్తిని సాక్షాత్తు పరమాత్మగా స్తుతించడం జరిగింది. అందుకే పరమాత్మయైన గురువు దక్షిణామూర్తికి ప్రణామాలు అంటూ మకుటం ఉంచారు. పరమాత్మ తనలోనే ఉన్న మాయతో ఈ జగత్తు నంతటినీ సృష్టిస్తుందని ఉపనిషత్తులన్నీ స్పష్టంచేస్తున్నాయి. ఈ మాయా శక్తియే వ్యక్తిలో విద్య (జ్ఞానం) గాను, అవిద్య (అజ్ఞానం) గాను వ్యక్తమవుతున్నది. అవిద్యగా వ్యక్తమయ్యే మాయలో 2 శక్తులున్నాయి. 1. ఆవరణశక్తి (అగ్రహణం) 2. విక్షేపశక్తి (అన్యధాగ్రహణం). ఆవరణశక్తి సత్య స్వరూపాన్ని మరుగు పరుస్తుంది. విక్షేపశక్తి మార్పులతో కూడిన ఈ సృష్టిని రచిస్తుంది.

త్రాడును త్రాడుగా తెలియనంత వరకూ పాము అనే భ్రమ ఉంటుంది.

10. ఈ దేహ ఇంద్రియాల్ అత్యనుచు కొందరు  
మనో బుద్ధ్యాదుల్ అత్యందురింకొందరు      || అందుకో ||
11. శూన్యమే నిజమనుచు వాదించు బౌద్ధులు  
భ్రాంతిమయులైన వీరు సత్యాన్ని కనలేరు      || అందుకో ||
12. గురుదేవుని పూజ చేసి గురు కృపనూ పొందినచో  
మాయమోహాలు తొలగు పరమ గురుని బోధలతో      || అందుకో ||
13. పనిచేయ వింద్రియాలు గాఢనిద్ర లోనూ  
అంతటా ఆత్మ వెలుగే అప్పుడక్క దున్నది      || అందుకో ||
14. పూల దృష్టి పోయినపుడే దారాన్నీ చూడగలవు  
దేహదృష్టి పోయినపుడే శివరూపం కాగలవు      || అందుకో ||
15. దేహమేమొ కార్యమైతే పరమాత్మే కారణ మౌను  
కార్యమేమొ అంతమౌనూ కారణమే నిజ మగును      || అందుకో ||
16. అష్టమూర్తి పూజగా గురుపూజను చేసినా  
దైవానుభూతి కలిగి జీవ భావ మంతరించు      || అందుకో ||
17. శ్రవణ మనన ధ్యానాలతో సంకీర్తన చేసినా  
మనోబుద్ధు లాగిపోయి నిశ్చలమై తానుండు      || అందుకో ||
18. అనుభూతితో పాటూ అనిమాది సిద్ధులు కలుగు  
అని పలికి శంకరులూ దయతలిచె శిష్యులను      || అందుకో ||

- రచన : శ్రీమతి దేవిశెట్టి మాధవి

అంటే ఆవరణ శక్తి వలననే విక్షేప శక్తి. ఆవరణ శక్తి వలననే ఉన్నదానిని ఉన్నట్లు - అంటే త్రాడును త్రాడుగా తెలుసుకోలేక పోతున్నాం. విక్షేప శక్తి వల్లనే ఉన్నదానిని మరొక దానిగా - త్రాడును పాముగా భ్రమించి భయపడుతున్నాం. మరి ఎలా సత్యం అనుభవాని కొచ్చేది? విక్షేపం వలన కలిగే మానసిక ఉద్రేకాలను ఏ మేరకు అదుపులో పెట్టి శాంతింప చేయగలమో ఆ మేరకు ఆవరణ శక్తి ప్రభావం తగ్గుతూ ఉంటుంది. ఈ ఆవరణా విక్షేపాలూ రెండూ అవిద్యా జనితాలే గనుక వాటి నాశనం అవిద్య యొక్క అంతమే. అవిద్య అంతమైతే అక్కడ విద్య స్వయంగా ప్రకాశిస్తుంది. విద్యా ప్రభావంతో నిండిన మనస్సు ఆత్మను తన స్వరూపంగా అనుభవిస్తుంది. - తానూ ఆత్మనేననే అనుభూతిలో ఉంటుంది. ఎందరో మహర్షులు అనేక ఉపనిషత్తులలో ఈ విషయాన్నే స్పష్టంగా బోధించారు. వారంతా ఏకము, అనంతము, అద్వయము, అవ్యయము అయిన ఆత్మను స్వానుభవంగా దర్శించి వివరించారు. అహంకారము చేత గుర్తించబడే ఈ జగత్తంతా ఎక్కడినుండి ఏవిధంగా ఉద్భవిస్తున్నదో - ఏ విధంగా అభివృద్ధిచెందిన ఆత్మమీద ఆరోపించబడినదో వివరించడంలో వారంతా ఏకాభిప్రాయంతోనే ఉన్నారు.

సంస్కృత ఛందస్సులో ఎంతో కష్టమైన 'శార్దూల విక్రీడితం' లో రచించబడిన ఈ 10 శ్లోకాలలోనూ, ఆచార్య శంకరులు ఉపనిషత్తుల సారాన్ని, బ్రహ్మసూత్రాల సూచనలను, గీతోపదేశాన్ని ఎంతో సమర్థవంతంగా, స్పష్టంగా అందించారు. అద్వైత సిద్ధాంతాన్ని స్పష్టంగా ప్రతిపాదిస్తూ, ఇతర సిద్ధాంతాలలోని లోపాలను ఎత్తిచూపిస్తూ వాటిని నీటిని ఖండించారు.

ఈ శ్లోకాలలో మొదటి 3 పాదాలూ జ్ఞానాన్ని సూచిస్తూ ఉంటే, 4వ పాదం మనో నిశ్చలతకు అవసరమైన భక్తిని సూచిస్తున్నది. ఉద్రేకాలతో,

అలజడులతో చలించే మనస్సును ఏకాగ్రం చేయడానికి గురు పాదాలవద్ద ప్రణమిల్లి ప్రశాంతతను పొందే ఉపాయాన్ని సూచించడం జరిగింది.

జిజ్ఞాసువులైన మహర్షులకు జ్ఞానాన్ని అందించాలనే సత్సంకల్పంతో పరమశివుడు గురు రూపంలో కైలాస శిఖర అగ్ర భాగాన దక్షిణాభిముఖుడై కూర్చొని జ్ఞాన బోధ గావించినట్లు శివరహస్యం అనే గ్రంథంలో తెలియజేయటం జరిగినది. ఆ కథ ఇది.-

బ్రహ్మదేవుడు సృష్టి ప్రారంభంలో తన మానస పుత్రులుగా సనక, సనందన, సనాతన, సనత్కుజాతులనే వారిని సృష్టించాడు. వారు పుట్టగానే బ్రహ్మ వారిని సృష్టి కార్యములో నిమగ్నం కమ్మన్నాడు. వైరాగ్యవంతులైన ఆ మహర్షులు అందుకు నిరాకరించి దేవతలు, ముని గణాలతో కలిసి నందనవనంలో ఉన్నారు. వారు జ్ఞానము నందు ఆసక్తి గలవారై తమకు ఎవరు జ్ఞానాన్ని బోధిస్తారు? అని అలోచిస్తుండగా నారదుడు వచ్చాడు, 'బ్రహ్మాపదేశం చేయడానికి బ్రహ్మకన్న అర్హులు వేరెవరు? అక్కడికే పోదాం పదండి' అని వారిని బయలుదేరదీశాడు. దేవగణాలతో కలిసి మహర్షులంతా సత్య లోకానికి వెళ్ళారు. అక్కడ బ్రహ్మదేవుడు తనకు సమీపంగా కూర్చొని వీణ వాయిస్తూ పాట పాడుతున్న సరస్వతీదేవిని చూస్తూ ఆహా! ఓహో! అంటూ తన్మయంచెందుతున్నాడు. ఆడదాని పాటకు ఆనందిస్తూ - తాళం వేస్తూ తన్మయం చెందే అయ్యగారు ఆధ్యాత్మ తత్వాన్ని మనకేం బోధిస్తారు? అని అనుకొని వైకుంఠానికి బయలు దేరారు మహర్షులంతా. ఎక్కడో లోపలి సాధంలో ఉన్నాడు వైకుంఠుడు. ఎక్కడికైనా వెళ్ళేందుకు చొరవ గలిగిన వాడు గనుక నారదుడు 'చూచి వస్తా నుండండి' అని లోపలికి వెళ్ళాడు. వెంటనే తిరిగి రాగా, ఏమని అడిగారు మహర్షులు. ఏమని చెప్పను "అక్కడ సత్య లోకంలో అమ్మగారు కాస్త దూరంగా కూర్చొని పాట పాడుతుంటే, ఇక్కడ

## శ్రీ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రంపై పాట

(స్థిలు : నీలి మేఘాలలో గాలి కెరటాలలో)

- ప|| అందుకో అంజలి శ్రీ దక్షిణామూర్తి  
నీ బోధలే మాకు నిత్యాను సంధానం || అందుకో ||
1. ఏ పూర్వ పుణ్యమో ఈనాడు ఫలితము కలిగే  
దైవ రూపుడైన గురువు మాకునూ లభియించే || అందుకో ||
2. సనకాదులందరూ బ్రహ్మోపదేశము కొరకై  
మూడు లోకాలు తిరిగి విముఖులై ఉన్నారు || అందుకో ||
3. ఏతెంచె నాశివుడూ కైలాసగిరి పైనా  
చిన్మూర్తతో నిలిచే ఉత్తరా భాగములో || అందుకో ||
4. వటవృక్ష మూలములో దక్షిణామూర్తిని చేరి  
మౌనముద్రు లైనారు వృద్ధులైన ముని జనులు || అందుకో ||
5. అద్దములో కనిపించే బొమ్మలాంటిదీ జగతి  
అసలు లేనిదే జగతి నిదురలోని స్వప్నములా || అందుకో ||
6. లేనిదాని నున్నటులా చూపించే మాయావిలా  
భగవంతుడే వెలిసే ఈ విశ్వ రూపముగా || అందుకో ||
7. సకల బంధమోచనకై ఆచార్యుని వేడినచో  
తత్త్వమసి మంత్రాలను చేసె ఉపదేశము || అందుకో ||
8. కుండ రంధ్రాల నుండి ప్రసరించే దీపములా  
ఇంద్రియ గోళాల నుండి ప్రసరించును చైతన్యం || అందుకో ||
9. మనోబద్ధు లంతరించి ధ్యానించే తను మాయమౌ  
ఆత్మ కన్య మేమి లేదు నిర్వికల్ప దశలోనూ || అందుకో ||



'బృహదారణ్యకోపనిషత్తు' ఇలా అంటుంది." ఏతస్య ఆనందస్య అన్యాయాని భూతాని మాత్రం ఉపజీవంతి" - ఈ మహానందంలో ఒక అణుమాత్రాన్నే అన్ని జీవులు అనుభవిస్తున్నాయి. ఇదే విషయాన్ని అన్ని ఉపనిషత్తులు వెలుగెత్తి చాటుతున్నాయి. సర్వ శక్తివంతమైన ఆ బ్రహ్మతత్వ ప్రకాశంలో సకల ఐశ్వర్యాలు, అష్టసిద్ధులు మిణుగురు పురుగుల వంటివే. పూజ కోసం పువ్వులు కోస్తున్నప్పుడు వాటి సువాసన మనకు ఎలా వస్తున్నదో, అలాగే సాధన చేస్తున్నప్పుడు ఈ అష్టసిద్ధులు, ఐశ్వర్యాలు వాటంతటవే వచ్చేస్తాయి. అయితే ఎవరు ఇట్టి స్థితిని పొందగలరు?

శంకరాచార్యుల వారి ఈ స్తోత్రానికి వార్తకాన్ని వ్రాసిన సురేశ్వరాచార్యులు ఏ రకమైన సాధకులు ఈ స్తోత్రం వల్ల అత్యధిక ఫలితాన్ని - ముక్తిని పొందగలరో ఒక్కమాటలో వర్ణించారు.

శ్లో॥ యస్యదేవే పరాభక్తిః యదా దేవే తథా గురౌ|

తస్మైతే కథితాహ్యేర్థాః ప్రకాశంతే మహాత్మనః ॥

భావం : ఎవరైతే తన గురువును భగవంతుని వలే భావించి ఆరాధిస్తారో వారికి మాత్రమే ఈ శాస్త్ర సారం సరిగ్గా అర్థమవుతుంది. అత్యధిక ఫలితాన్ని పొందగలుగుతారు.

ఈ విషయం గుర్తుపెట్టుకోకుండా ఎన్నిసార్లు ఈ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాన్ని అధ్యయనం చేసినా తగిన ఫలితం రాదు. కనుక సాధకులంతా దీనిని ఎప్పుడూ గుర్తుంచుకోవాలి.

ప్రకాశమే స్వభావంగా గల ఏ మహాశక్తి వల్ల సూర్యుడు ప్రకాశిస్తున్నాడో; ఏ ప్రకాశం వల్ల ఈ మహా విశ్వమంతా తెలియబడుతున్నదో; ఆ మహా జ్యోతి స్వరూపమే మనందరికీ జ్ఞాన ప్రకాశాన్ని స్వానుభవంగా ప్రసాదించుగాక!

శ్రీ గురుదక్షిణామూర్తికి ఇవే మన ప్రణామాలు.

అమ్మగారు ప్రక్కలోనే కూర్చొని పాదాలొత్తుతున్నది. ఇది మరీ అన్యాయం. కాంతామణి కటాక్ష వీక్షణాలకై ఎదురుచూస్తూ ఉన్న ఈ సంసారి మనకేం తత్వాన్ని బోధిస్తాడు? ఈ వైకుంఠ వైభవం చూడండి ఎలా ఉందో! చాలు చాలు ఇక ఆ కైలాసపతి శంకరుణ్ణి ఆశ్రయిద్దాం రండి" అని నారదుడు అనటంతో అందరూ హిమాచలం వైపుగా వయనించి కైలాసపర్వతాన్ని అధిరోపించారు. తీరా అక్కడికి వెళ్ళి చూస్తే ఇంకేముంది? శంకరుడు అర్థనారీశ్వరుడై తాండవం చేస్తున్నాడు. మహర్షులంతా అది చూచి నోటిమీద వేలేసుకొని ఓహో! ఇతడూ స్త్రీ లోలుడే. బ్రహ్మస్త్రీని తాకకుండా ఉంటే విష్ణువు తాకుతున్నాడు. ఈయన ఏకంగా శరీరం లోనే ఇముడ్చుకున్నాడు. ఇది మరీ ఘోరం. చాలు చాలు అని చక్కా పోయారు అంతా. శివుడది గ్రహించి, అయ్యో స్త్రీలతో కలిసి ఉన్నంత మాత్రాన జ్ఞాన శూన్యులని భావించి త్రిమూర్తులను తిరస్కరించారే! ఏమి భ్రమ? తీవ్ర జిజ్ఞాసాపరులైన వీరికి బోధించగల వారెవరు? అని చింతించి తపస్సు చేసుకోవాలనే నెపంతో పార్వతీ దేవిని పంపివేసి, దయామయుడైన పరమ శివుడు ఆ మహర్షులు వెళ్ళే మార్గములో మానస సరోవర ఉత్తర భాగంలో ఉన్న వటవృక్షం క్రింద దక్షిణామూర్తిగా, యువకునిగా, చిన్నుడ్రతో దక్షిణాభి ముఖంగా కూర్చొన్నాడు.

'శ్రీ' అంటే మాయాశక్తి, 'దక్షిణ' అంటే సమర్థుడైన, 'అమూర్తి' అంటే మూర్తి లేనివాడని అర్థం.

ఆచార్య శంకరుల రచనా శిల్పం అద్భుత సౌందర్య భరితం. ముందుగా దక్షిణామూర్తి ధ్యాన శ్లోకాలు 5. ఆ తరువాత స్తోత్రం 10 శ్లోకాలు. దక్షిణామూర్తిని స్తుతించే ముందు ధ్యానించి ఆయన అనుగ్రహాన్ని పొందుదాం!

- వ్యాఖ్యాత

## శ్రీ దక్షిణామూర్తి ధ్యానం

శ్లో॥ మౌన వ్యాఖ్యా ప్రకటిత పరబ్రహ్మ తత్సం యువానం  
వర్షిష్టాంతే వసద్యుషిగణైః ఆవృతంబ్రహ్మనిష్ఠైః॥  
ఆచార్యేంద్రం కర కలిత చిన్ముద్రం ఆనందరూపం  
స్వాత్కారామం ముదితవదనం దక్షిణామూర్తి మీడే॥ 1

భావం : మౌన వ్యాఖ్య చేత వెల్లడించబడే పరబ్రహ్మ స్వరూపుడూ, యువకుడు, బ్రహ్మనిష్ఠులై వృద్ధ శిష్యులైన ఋషి గణాలచేత పరివేష్టించబడిన ఆచార్య శ్రేష్ఠుడు, చిన్ముద్రాంచిత కరకమలములతో ఆనంద స్వరూపుడు, ఆత్మానందము ననుభవిస్తూ ప్రశాంత వదనముతో ఉన్న సద్గురువు శ్రీ దక్షిణామూర్తిని సోత్తము చేయుచున్నాను.

వ్యాఖ్య : శ్రీ దక్షిణామూర్తి యొక్క స్వరూపం ఇక్కడ వర్ణించ బడినది.

1. మౌన వ్యాఖ్య : పరమాత్మ మౌనం ద్వారా వ్యాఖ్యానించ దగినవాడు. పరమాత్మ నిరాకారుడు, నిర్గుణుడు, సూక్ష్మాతి సూక్ష్మడు. సర్వ వ్యాపి గనుక ఆయనను మాటలతో వర్ణించడం అసాధ్యం. నిశ్శబ్దమే ఆయనకు సరైన వర్ణన. మాటలు అణగినచోట మిగిలేది బ్రహ్మమే. అంతే కాదు అసలు పరమాత్మే 'మౌన వ్యాఖ్య' అనికూడా చెప్పవచ్చును. పరమాత్మలాగే మన మనస్సు కూడా కంటికి కనిపించేదికాదు. అయినా వాడి మనస్సు 'వెన్న' అనో - వాడి మనస్సు బండరాయి అనో అంటూ వుంటాం. ఎలా అనగలుగుతున్నాం? మనస్సు మనకు వెన్న లాగా, బండరాయిలాగా కంటికి కనిపిస్తున్నదా? చేతికి తగులుతున్నదా? లేదు. అతడు వ్యవహరించే తీరును బట్టి చెప్పగలుగు తున్నాం. బాధలో ఉన్నవాడిని చూచి మనస్సు విలవిలలాడితే మనస్సు వెన్న అంటాం. బాధలో ఉన్న వాడిని మరికాస్త బాధపెడితే - సూటిపోటీ మాటలు అంటూ రాక్షసంగా వ్యవహరిస్తే వాడిమనస్సు బండరాయి అంటాం. అంటే మనస్సు కంటికి కనిపించక పోయినా, వాడి దేహం వ్యవహరించు తీరును

స్థితిలో సిద్ధులను ఉపయోగించాల్సిన అవసరమే రాదు. ఒకవేళ కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో - లోక కల్యాణ కాంక్షతో - అంతఃప్రేరణతో ఈ సిద్ధులను ఉపయోగించినప్పటికీ ద్వైతాన్ని చూసి భేదబుద్ధి లేదు కనుక సిద్ధులు అతడిని వీడిపోవటమే ఉండదు. ఉన్నా పట్టించుకోని వాడికి, ఉండటం లేకపోవటం అనే ప్రశ్నే రాదు. 'అవ్యాహతం' - అడ్డం లేకుండా ఉండిపోతాయి. కనుక శ్రీ దక్షిణామూర్తి సోత్తాన్ని శ్రవణ, మనన, ధ్యానాదుల చేత సాధన చేసిన వారు ఆత్మాను భూతితో పాటు అప్రయత్నంగా సిద్ధులను కూడా పొందుతారు. మానవ జీవిత పరమ పురుషార్థం అన్ని బంధాల నుండి ముక్తిని పొందటమే. మోక్ష స్థితిలో - పరమానంద స్థితిలో - స్వస్థితిలో ఉండిపోవటమే. సాధకుల యొక్క గమ్యం అదే. దానిని సాధించే మార్గం ఏమిటో ఈ దక్షిణామూర్తి సోత్తంలో చక్కగా ఆచార్య శంకరులు ఎంతో నైపుణ్యంగా సూచించారు. అంతే కాదు సాధకులు ఈ మార్గంలో ప్రయత్నించినపుడు మార్గ మధ్యంలోనే అప్రయత్నంగా (వాటికై ఏ ప్రయత్నము చేయకుండానే) అనేక ప్రయోజనాలు చేకూరుతాయని చెప్పారు.

దక్షిణామూర్తి సోత్తానికి వార్తాకాన్ని వ్రాసిన సురేశ్వరాచార్యుల వారు తమ వార్తాకంలో ఈ భావాన్ని అందంగా ఇలా వర్ణించారు.

“ఒక వంటవాడు చలికాలంలో వంట చేస్తున్నప్పుడు వంట తయారవడంతో పాటు అతడు కోరకుండగానే చలి నుండి రక్షింపబడతాడు”. అలాగే సర్వాత్మత్వానుభవం లభించిన వానికి మధ్య లోనే ఈ శ్వరత్వము, అష్టసిద్ధులు, సకల ఐశ్వర్యాలు కూడా లభిస్తాయి. తానే సర్వమూ అని తెలుసుకొని తనలోనే సర్వాన్నీ చూస్తున్నప్పుడు ఈ శ్వరత్వం కూడా అందులోనే ఉంటుంది. నా చేతులు నా నుండి ఎలా వేరుకావో అలాగే బ్రహ్మతత్వంలో అన్ని భావాలు అవినాభావంగా, అద్వయంగా, ఏకంగా ఉంటాయి.

బ్రహ్మ తత్వాన్ని పొందినవాని ఆనందాన్ని వర్ణిస్తూ

మావద్ద లభించే అన్ని పుస్తకముల వివరముల కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>

“శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారి 'దక్షిణామూర్తి స్తోత్రం' గ్రంథంపై పూజ్య గురుదేవులు “శ్రీ దేవిశెట్టి చలపతిరావుగారు” చేసిన వ్యాఖ్య 100 పేజీలకు పైగా ఉన్న పుస్తకములు మా వద్ద లభించును

Ebooks మీరు DOWNLOAD చేసుకొనుటకు రూ.100/- లేదా పుస్తకమును మేము మీ ఇంటికి పంపాలంటే (courier ఖర్చులు అదనం కలిపి) ONLINE లో చెల్లించుటకు -



Click & Pay us through Paytm :

[http://srichalapathirao.com/images/paytm\\_QR\\_WWWSRICALAPATHIRAOCOM.png](http://srichalapathirao.com/images/paytm_QR_WWWSRICALAPATHIRAOCOM.png)

లేదా



Pay us through Net Banking :

<http://srichalapathirao.com/PDFs/Bank.pdf>

మీకు మరేదైనా సందేహం ఉంటే [care@srichalapathirao.com](mailto:care@srichalapathirao.com) కు ఈమెయిల్ పంపగలరు లేదా +91 80085 39770 OR +91 95388 58115 నంబర్లకు ఫోన్ చేయగలరు

అన్ని పుస్తకములను లేదా కొన్ని పుస్తకములను లేదా గురుముఖతా ప్రవచనములను (వీడియో ప్రవచనముల కొరకు) శ్రవణం చేయుటకు DVD, External Hard Disk లేదా Audio CD, Pen Drive కొరకు ఈ క్రింది లింక్(URL) పై క్లిక్ చేయండి :

<http://www.srichalapathirao.com/catalog>